

SYGNALIŚCI

Zgodnie z ustawą o ochronie sygnalistów, Wójt Gminy Brzozie swoje kompetencje w zakresie przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych zacznie realizować od dnia 25 grudnia 2024r.

Od tej daty Wójt Gminy Brzozie będzie przyjmował zgłoszenia o naruszeniach prawa, wstępnie je weryfikował i przekazywał organom publicznym właściwym do podjęcia działań następczych. Wójt Gminy Brzozie będzie również samodzielnie rozpoznawał zgłoszenia dotyczące naruszeń prawa w zakresie spraw będących w jego kompetencjach.

Zgłoszenia zewnętrzne będą przyjmowane wyłącznie przez dedykowane kanały, które zostaną uruchomione 25 grudnia 2024 r.

Szczegółowe informacje dla sygnalisty

1. Dane kontaktowe umożliwiające dokonanie zgłoszenia zewnętrznego:

- 1) adres do korespondencji: Urząd Gminy Brzozie, 87-313 Brzozie 50 z dopiskiem „Sygnalista – zgłoszenie zewnętrzne. Nie otwierać. Dane poufne. Do rąk osoby uprawnionej”;
- 2) adres poczty elektronicznej: zgloszeniezewnetrzne@brzozie.pl .

2. Warunki objęcia sygnalisty ochroną:

Jeśli chcesz skorzystać z ochrony sygnalisty musisz spełnić poniższe przesłanki:

- 1) jesteś osobą fizyczną;
- 2) zgłoszenie dotyczy naruszenia prawa, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie sygnalistów;
- 3) informację o naruszeniu prawa uzyskano w kontekście związanym z pracą, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie sygnalistów.

Przepisów o objęciu ochroną sygnalistów nie stosuje się do spraw, o których mowa w art. 5 ustawy o ochronie sygnalistów, w szczególności w zakresie przepisów:

- 1) o ochronie informacji niejawnych;
- 2) tajemnicy zawodów medycznych i prawniczych;
- 3) tajemnicy postępowania karnego.

Sygnalista podlega ochronie od chwili dokonania zgłoszenia, pod warunkiem, że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia i że stanowi informację o naruszeniu prawa (art. 6 ustawy o ochronie sygnalistów).

3. Tryb postępowania mający zastosowanie w przypadku zgłoszenia zewnętrznego, sposób wyjaśnienia informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub przedstawienia dodatkowych informacji:

Zgłoszone przez sygnalistę naruszenie przepisów prawa będzie poddane wnikliwej i bezstronnej analizie z zachowaniem poufności.

Tryb postępowania jest następujący:

- 1) potwierdzenie wpływu zgłoszenia, jeśli sygnalista wskazał dane kontaktowe;
- 2) wstępna weryfikacja zgłoszenia;
- 3) podjęcie działań następczych i wszczęcie postępowania wyjaśniającego, jeśli zgłoszenie jest zakwalifikowane jako podlegające pod przepisy ustawy o ochronie sygnalistów;
- 4) kontakt z sygnalistą – jeśli występuje konieczności uzupełnienia informacji;
- 5) informacja zwrotna do sygnalisty o wyniku postępowania ze wskazaniem planowanych lub podjętych działań naprawczych.

Wójt Gminy Brzozie rozpatruje zgłoszenia zewnętrzne w ramach swoich kompetencji jako organu publicznego w zakresie określonym w art. 3 ustawy o ochronie sygnalistów.

4. Termin przekazania informacji zwrotnej oraz rodzaj i zawartość takiej informacji:

Wójt Gminy Brzozie przekaze informację zwrotną do sygnalisty na otrzymany w zgłoszeniu kontakt:

- 1) potwierdzenie otrzymania zgłoszenia zewnętrznego niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od daty jego otrzymania, chyba że sygnalista wyraźnie wystąpił z odmiennym wnioskiem w tym zakresie albo Wójt Gminy Brzozie ma uzasadnione podstawy sądzić, że potwierdzenie otrzymania zgłoszenia zagroziłoby ochronie tożsamości sygnalisty;
- 2) informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy, a w uzasadnionych przypadkach po wcześniejszym poinformowaniu sygnalisty, 6 miesięcy – od dnia przyjęcia zgłoszenia zewnętrznego;
- 3) informację o ostatecznym wyniku postępowań wyjaśniających, wszczętych na skutek zgłoszenia zewnętrznego;
- 4) zaświadczenie (nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania żądania wydania zaświadczenia), w którym potwierdza się, że sygnalista podlega ochronie.

Wójt Gminy nie realizuje obowiązków informacyjnych wobec sygnalisty, jeżeli nie jest znany jego adres do kontaktu.

Informacja zwrotna zawiera w szczególności informacje dotyczące:

- 1) przyjęciu zgłoszenia do rozpatrzenia;
- 2) przekazaniu zgłoszenia do organu właściwego do jego rozpatrzenia;

3) niespełnienia wymagań ustawy o ochronie sygnalistów dotyczących zgłoszeń zewnętrznych i poinformowania, że sprawa będąca przedmiotem zgłoszenia może zostać rozpatrzona w trybie odrębnym;

4) braku podjęcia działań następczych ze względu na to, iż sprawa, która jest przedmiotem zgłoszenia nie zawiera istotnych nowych informacji na temat naruszeń prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem zewnętrznym.

Wójt Gminy poinformuje również sygnalistę o ostatecznym wyniku postępowań wyjaśniających wszczętych na skutek zgłoszenia zewnętrznego.

5. Zasady poufności mające zastosowanie do zgłoszeń zewnętrznych

Wójt Gminy Brzozie dokłada wszelkich starań celem zachowania poufności i zapewnia, że:

- 1) tylko i wyłącznie pracownicy upoważnieni mają dostęp do pełnej treści zgłoszenia sygnalisty;
- 2) dostęp do informacji zawartych w zgłoszeniu jest ograniczony, a dane dotyczące sygnalisty są przechowywane w zabezpieczonym miejscu, do którego dostęp mają wyłącznie osoby upoważnione;
- 3) możliwość kontaktu z sygnalistą ma jedynie pracownik upoważniony do przyjmowania zgłoszeń naruszenia prawa.

6. Zasady przetwarzania danych osobowych

1) Ochrona poufności

Administrator zapewnia, że dostęp do danych osobowych sygnalisty uzyskują tylko osoby upoważnione.

2) Zgoda na ujawnienie tożsamości

Sygnalista może wyrazić zgodę na ujawnienie danych osobowych umożliwiających ustalenie jego tożsamości. W przypadku wyrażenia zgody przez sygnalistę, administrator będzie informował osoby wskazane w zgłoszeniu o podaniu ich danych przez sygnalistę (w ramach realizacji obowiązku informacyjnego z art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.) - dalej RODO lub w ramach realizacji przez te osoby prawa dostępu do danych osobowych).

3) Wyjątek dotyczący zgody

Zgoda sygnalisty nie jest wymagana w sytuacji, gdy ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa w związku z postępowaniami wyjaśniającymi prowadzonymi przez organy publiczne lub postępowaniami przygotowawczymi lub sądowymi prowadzonymi przez sądy, w tym w celu zagwarantowania prawa do obrony przysługującego osobie, której dotyczy zgłoszenie.

Przed takim ujawnieniem danych osobowych sygnalisty, właściwy organ publiczny lub właściwy sąd powiadamia o tym sygnalistę, przesyłając w postaci papierowej lub elektronicznej wyjaśnienie powodów ujawnienia jego danych osobowych, chyba że takie powiadomienie zagrozi postępowaniu wyjaśniającemu lub postępowaniu przygotowawczemu, lub sądowemu.

4) Niezbędność i minimalizacja

Podmiot publiczny przetwarza dane osobowe w minimalnym zakresie, tj. niezbędnym do przyjęcia zgłoszenia lub podjęcia ewentualnego działania następczego.

5) Przechowywanie i usuwanie danych

Podmiot prawny przechowuje dane osobowe, które przetwarza w związku z przyjęciem zgłoszenia lub podjęciem działań następczych oraz dokumenty związane z tym zgłoszeniem przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym przekazano zgłoszenie zewnętrzne do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych lub zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami. Po tym czasie dane osobowe są usuwane, chyba że dokumenty związane ze zgłoszeniem stanowią część akt postępowań przygotowawczych lub spraw sądowych lub sądowo administracyjnych.

Administrator zbiera tylko dane niezbędne. Dane niemające znaczenia dla zgłoszenia, nie są zbierane. Dane przypadkowo zebrane są niezwłocznie usuwane, nie później niż do upływu 14 dni od momentu ustalenia, że nie są niezbędne.

6) Informowanie osób wskazanych w zgłoszeniu

Administrator informuje osoby wskazane w zgłoszeniu lub osoby, których dotyczy zgłoszenie, na podstawie art. 14 RODO, o zasadach przetwarzania ich danych osobowych, z wyłączeniem informacji o źródle danych osobowych, chyba, że sygnalista nie spełnia warunków wskazanych w art. 6 ustawy albo wyraził wyraźną zgodę na ujawnienie swojej tożsamości.

7) Ograniczenie w realizacji prawa dostępu do danych osobowych

Administrator realizuje prawo dostępu do danych osobowych osób wskazanych w zgłoszeniu lub osób, których dotyczy zgłoszenie, z wyłączeniem informacji o źródle danych osobowych, chyba że sygnalista nie spełnia warunków wskazanych w art. 6 ustawy albo wyraził wyraźną zgodę na ujawnienie swojej tożsamości.

8) Przechowywanie danych osobowych w zakresie zgłoszeń zewnętrznych

Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia zewnętrznego oraz dokumenty związane z tym zgłoszeniem są przechowywane przez Rzecznika Praw Obywatelskich przez okres 12 miesięcy po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym przekazano zgłoszenie zewnętrzne do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych. Po tym czasie dane osobowe są usuwane, chyba że dokumenty związane ze zgłoszeniem stanowią część akt postępowań przygotowawczych lub spraw sądowych lub sądowo administracyjnych.

9) Zasady ochrony danych osobowych

Administrator zapewnia, że dane osobowe będą:

- 1) przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i przejrzystość (zasada zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości z art. 5 ust. 1 lit. a) RODO;
- 2) zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami (zasada ograniczenia celu z art. 5 ust. 1 lit. b) RODO);
- 3) adekwatne, stosowne, ograniczone do tego co niezbędne (zasada minimalizacji z art. 5 ust. 1 lit. c) RODO);
- 4) prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane (zasada prawidłowości z art. 5 ust. 1 lit. d) RODO),
- 5) przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy niż niezbędny do celów przetwarzania (zasada prawidłowości z art. 5 ust. 1 lit. e) RODO);
- 6) przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych (zasada integralności i poufności z art. 5 ust. 1 lit. f) RODO).

10) Realizacja obowiązku informacyjnego wobec sygnalisty

Dane osobowe sygnalistów przetwarza się w oparciu o wymagania ustawowe zawarte w Klauzuli informacyjnej, która jest zamieszczona poniżej.

7. Charakter działań następczych podejmowanych w związku ze zgłoszeniem zewnętrznym:

Wójt, po otrzymaniu zgłoszenia, podejmuje działania następcze w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia.

Takimi działaniami mogą być:

- 1) postępowanie wyjaśniające;
- 2) wniesienie oskarżenia;
- 3) działania podejmowane w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie postępowania.

Czynności podjęte na skutek zgłoszenia sygnalisty zmierzają do zapobieżenia lub usunięcia skutków naruszenia prawa oraz dokonania adekwatnych działań naprawczych.

8. Środki ochrony prawnej i procedury służące ochronie przed działaniami odwetowymi oraz dostępność poufnej porady dla osób rozważających dokonanie zgłoszenia zewnętrznego

Każdej osobie, która chce dokonać zgłoszenia naruszenia prawa (sygnaliście) przysługuje nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, świadczone na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Nieodpłatna pomoc prawna jest organizowana przez powiat/miasto na prawach powiatu, który jest właściwy dla Twojego miejsca zamieszkania.

Wójt Gminy Brzozie gwarantuje poufną poradę dla osób rozważających dokonanie zgłoszenia zewnętrznego polegającą na udzieleniu wsparcia, informacji i wskazówek w sposób zapewniający

zachowanie dyskrecji oraz ochronę tożsamości. Taka porada ma na celu pomoc osobie zgłaszającej w podjęciu świadomej decyzji, czy i jak zgłosić problem oraz w zrozumieniu potencjalnych konsekwencji takiego działania. Porada udzielana jest w Urzędzie Gminy Brzozie przez Koordynatora zgłoszeń zewnętrznych pod numerem telefonu 56 49 12 918.

Ponadto, Sygnalista, który obawia się lub doświadczył działań odwetowych może także zgłosić ten fakt do Wójta Gminy Brzozie.

Sygnalistom przysługuje również ochrona prawna przed stosowaniem wobec nich działań odwetowych. Środkami ochrony prawnej są m.in.: złożenie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa - zastosowania wobec sygnalisty działań odwetowych, do organów ścigania, tj. Policji i jednostek prokuratury lub wystąpienie z roszczeniem o odszkodowanie lub zadość uczynienie za dopuszczenie się zastosowania działań odwetowych.

Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy odpowiedzialności (m.in. dyscyplinarnej) za szkodę z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, ochrony danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa z uwzględnieniem art. 5 ustawy o ochronie sygnalistów, pod warunkiem, że sygnalista miał uzasadnione podstawy sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą.

Gdyby wszczęto postępowanie, możesz wystąpić o umorzenie takiego postępowania.

Jedynym warunkiem ochrony jest fakt, że jako Sygnalista masz uzasadnione podstawy sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą, pod warunkiem, że uzyskanie informacji lub dostęp do informacji nie stanowią czynu zabronionego.

Uwaga! Sygnalista powinien mieć na uwadze, że może ponieść określone prawnie sankcje za dokonanie bezpodstawnego zgłoszenia, tj. jeżeli świadomie i celowo dokonuje zgłoszenia naruszenia prawa, które w rzeczywistości nie miało miejsca (art. 57 ustawy o ochronie sygnalistów).

9. Zachęcamy do zgłoszeń wewnętrznych podmiotu prawnego w przypadku, gdy naruszeniu prawa można skutecznie zaradzić w ramach struktury organizacyjnej podmiotu prawnego, a sygnalista uważa, że nie zachodzi ryzyko działań odwetowych.

10. Dane kontaktowe Rzecznika Praw Obywatelskich:

Adres Biura RPO w Warszawie

Aleja Solidarności 77, 00 - 090 Warszawa

Telefon centrali (+ 48 22) 55 17 700

fax (+ 48 22) 827 64 53

e-mail: biurorzecznika@brpo.gov.pl